

วารสารสังคมศาสตร์และ มานุษยวิทยาเชิงพุทธ Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology

P-ISSN : 2651-1630 ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2560)

❁ วัตถุประสงค์

วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ เป็นวารสารวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนิสิตนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติทางด้านพระพุทธศาสนา สังคมวิทยา ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน เป็รับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกวัด ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 2 ฉบับ (ราย 6 เดือน)

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม

❁ เจ้าของ

วัดวังตะวันตก

1343/5 ถนนราชดำเนิน ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร. 061-5262919 โทรสาร. 075-340-042 E-mail : suriya.sur@mcu.ac.th

❁ ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต, ศ., ดร.

ที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระราชปริยัติกวี, ศ., ดร.

อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพปัญญาสือ

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

พระครูพรหมเขตคณารักษ์, ดร.

เจ้าอาวาสวัดวังตะวันตก รักษาการเจ้าคณะอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญวัดสระเรียง

❁ บรรณาธิการบริหาร

พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย(คงคาไหว)

วัดวังตะวันตก ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

❁ หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางสาวปัญญาดา จงละเอียด

ผู้อำนวยการส่วนงานสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

กองบรรณาธิการ

พระครูอรุณสุตาลังการ, ผศ., ดร.

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

พระครูสิริธรรมภาสิต, ผศ., ดร.

คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

ศาสตราจารย์ ดร. ครองชัย หัตถา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

รองศาสตราจารย์ ดร. ประเวศ อินทองปาน

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร. รงค์ บุญสวยขวัญ

สำนักวิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร. สืบพงษ์ ธรรมชาติ

อาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร. กันตถน หนูทองแก้ว

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ บุญโท

คณะปรัชญาศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

รองศาสตราจารย์ ฟิน ดอกบัว

คณะปรัชญาศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต

สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา แก้วหล้า

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณิชภาพรรณ คูวิเศษแสง

คณะปรัชญาศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนิศร ยืนยง

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ดร. มะลิวัลย์ โยธารักษ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. ธีระพงษ์ สมเขাইใหญ่

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. สิทธิโชค ปาณะศรี

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. พิระศิลป์ บุญทอง

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. มุกตาวรรณ พลเดช

คณะวิทยาการจัดการ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

ดร. จันทนา อุดม

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ดร. ไพโรจน์ บุตรชีวัน

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ดร. อุทัย เอกสะพัง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

❀ ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

พระมหาศกดิ์ดา สิริเมธี

เลขานุการศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา วัดวังตะวันตก

พระมหาอภินันท์ นนทภาณี

ผู้ช่วยเลขานุการศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา วัดวังตะวันตก

พระมหาอนุชิต อนนตเมธี

วัดหน้าพระบรมธาตุ

นายธีรวัฒน์ ทองบุญชู

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

❁ ฝ่ายประสานงานและจัดการ

พระสาโรจน์ ธมมสโร

สำนักสงฆ์วัดนาสนธิ์

พระบุญญฤทธิ์ ภัททจารี

สำนักสงฆ์วัดนาสนธิ์

พระณัฐพงษ์ ญาณเมธี

วัดศาลามีชัย

❁ ฝ่ายกฎหมาย

นางสาวฉัตตมาศ วิเศษสินธุ์

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

❁ ออกแบบปก

นายวินัย ธีระพิบูลย์วัฒนา

❁ จัดรูปเล่ม

พระณัฐพงษ์ สิริสุวณโณ

วัดสระเรี๋ยง

❁ พิมพ์ที่

บริษัท โรงพิมพ์ดีชัย จำกัด

1/7 ถนนพัฒนาการคูขวาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทรศัพท์. 075-322-955, Email : dchai@hotmail.

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ประจำปีพุทธศักราช 2560 บทความที่ได้รับการคัดเลือกให้เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ เนื้อหาสาระของบทความยังคงเนื้อหาสาระที่หลากหลายเช่นเคย ซึ่งประกอบด้วย บทความวิจัยจำนวน 5 เรื่อง ซึ่งปัจจุบันวารสารก้าวเข้าสู่ปีที่ 2 ของการปรับปรุงรูปแบบ และประเด็นหลักเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิต ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดีตลอดมาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย(คงคาไหว)

บรรณาธิการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ฉ
บทบรรณาธิการ : Research Articles	
การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐาน คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี อำเภอกุดชุมห้อย จังหวัด นครศรีธรรมราช	1
THE STRATEGIC DEVELOPMENT OF SCHOOL EDUCATIONAL ADMINISTRATION TO STUDENT QUALITY STANDARD OF RUNGRATSAMEE SCHOOL THUNGYAI DISTRICT NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE	
อริสา ฐานะกาญจน์, พระมหาสุพจน์ สุเมโธ	
การพัฒนารูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3	8
A DEVELOPMENT OF GOOD GOVERNANCE MANAGEMENT MODEL AT BANKUANSRA SCHOOL UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3	
ธนากร คงช่วย, อีระพงษ์ สมเข้ใหญ่, บุญเลิศ วีระพรกานต์	
การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน ตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกระบี่	15
THE PARTICIPATION OF COMMUNITY COMMITTEE IN COMMUNITY DEVELOPMENT KHOKHAN SUB – DISTRICT KHOAPANOM DISTRICT KRABI PROVINCE	
สุกิจ ปิลวาสน์	

สารบัญ (ต่อ)

การศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช	22
A STUDY ON THE NEEDS FOR SOCIAL BENEFITS RECEIVING OF ELDERLY PERSONS IN TAMBOL HUASAI MUNICIPALITY, HUASAI DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE	
พระครูภัทรปัญญาคุณ, พระครูอรุณสุตาลังการ, กันตภณ หนูทองแก้ว ภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพ ในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4	28
THE LEADERSHIP OF DHAMMADHIPATEYYA FOR SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECT TO THE TEACHER QUALITY IN THE OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL UNDER NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4	
อรทัย ทองย้อย, พระมหาสุพจน์ สุเมโธ, อธิระพงษ์ สมเขานิธิ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน	34

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐาน

คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี

อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

THE STRATEGIC DEVELOPMENT OF SCHOOL EDUCATIONAL

ADMINISTRATION TO STUDENT QUALITY STANDARD OF

RUNGRATSAMEE SCHOOL THUNGYAI DISTRICT

NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

อริสา ฐานะกาญจน์

พระมหาสุพจน์ สุ่มเื้อ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และองค์กรชุมชนโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี จำนวน 7 คน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า (1) กลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี ประกอบด้วย วิสัยทัศน์โรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี พันธกิจ เป้าหมาย และ 5 กลยุทธ์ 1) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่คุณภาพการจัดการศึกษา 3) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามมาตรฐาน 4) พัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ 5) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือแห่งการเรียนรู้ (2) ผลการตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเป็นความเป็นไปได้ คิดร้อยละ 100 มีความเหมาะสม คิดร้อยละ 100 และมีความเป็นประโยชน์

คิดร้อยละ 100 การยืนยันกลยุทธ์ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ยืนยันในกลยุทธ์การบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี แต่มีข้อเสนอบางประเด็นดังนี้ 1) กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรและบุคลากรทางการศึกษา ควรบอกรวดูประประสงศ์ในการพัฒนาครูในด้านใด 2) โครงการ/กิจกรรมที่นำไปใช้ในการพัฒนาเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของแต่ละกลยุทธ์ควรปรับลดให้หมดสมกับเวลาในการดำเนินงาน 3) โครงการ/กิจกรรมที่นำมาใช้ในการพัฒนาควรปรับให้ ชุมชน ผู้ปกครอง และท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาให้มากขึ้น

คำสำคัญ: พัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา, ตรวจสอบพัฒนางานกลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were : 1) To develop The Strategic development of School Educational Administration to Student Quality Standard of Rungratsamee School Thungyai District Nakhonsi Thammarat Province 2) To check The Strategic Of school Educational Administration to Student Quality Standard of Rungratsamee School Thungyai District Nakhonsi Thammarat Province The sample was used in this study. The school administrators, the teachers, the basic education institutions, the parents and the community organization of the Rungratsamee Kindergarten School were selected by using the Purposeful Selection method. The research tools were in-depth interviews. And group discussion Focus Group Discussion. The research found that. (1) The educational management strategy of the educational institution to the quality standard of the learners of Rungratchai Kindergarten consists of the vision of Rungratsamarin Kindergarten, the objectives and 5 strategies. 1) Develop the quality of learners according to international standards. Being ethical, according to desirable characteristics. 2) Develop the potential of teachers and educational personnel to the quality of education management. 3) Develop a school curriculum. 4) Development of buildings, environment, learning resources and local knowledge. 5) Improve the quality of learners to excellence. And promote technology capabilities as a learning tool. (2) The results of the review of educational management strategies of educational institutions to quality standards of learners of Rungratsamee School There are 7 experts, 100 of which are 100% qualified and 100% profitable. The experts in the management

education management of the school to the quality standards of the students of Rungratsamee School. 1) Strategy 2: Develop the potential of teachers, personnel and educational personnel to describe the purpose of the teacher development. 2) The project / activity used in the development. 3) The project / activity used in the development should be adjusted to the community, the parents, and the local people to take part in the project. The development of more.

Keywords: Develop Educational Management Strategies For Educational Institutions, To Study The Development Of Education Management Strategies Of Educational Institutions

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาไทยนับว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งแต่ยังมีปัญหาในเรื่องของความสอดคล้อง ระหว่างการจัดการศึกษากับความต้องการตามความเป็นจริงของคนไทย และในการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา การเรียนรู้ของคนไทยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (ทวนทอง เชาว์กิตติพงศ์, 2558) ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาได้มีการพัฒนากลยุทธ์ในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี แต่ยังขาดการเชื่อมโยงการนำกลยุทธ์ต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็จะทำให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมีมีทิศทางที่ชัดเจน รวมทั้งทำให้การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมีมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีกระบวนการดึงดูดความสนใจจากพ่อแม่และผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนของตนเองแตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจการดำเนินงานตามกลยุทธ์ เพื่อนำผลการศึกษารั้งนี้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนใช้แก้ไขปัญหการดำเนินงานตามกลยุทธ์ภายในโรงเรียนโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี และเพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี ให้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมีสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนและสอดคล้องไปพร้อมกับภาวะเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องนำกลยุทธ์ไปใช้ในการพัฒนาของโรงเรียนให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรต์มี อำเภอกู่ใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรต์มี อำเภอกู่ใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาเอกสาร ศึกษาเอกสารต่าง ๆ และศึกษากลยุทธ์ของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรต์มี นำมาศึกษาและสร้างแบบสอบถามจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรต์มี
2. ขั้นตอนการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรต์มี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 15 ท่าน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้มาสรุปวิเคราะห์ที่ได้รวบรวมนำมาสู่การสร้างกลยุทธ์
3. ขั้นตอนการตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรต์มี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 3 ท่าน ตัวแทนผู้ปกครอง 1 ท่าน ตัวแทนชุมชน 1 ท่าน ศึกษานิเทศก์ 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 ท่าน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสนทนากลุ่ม โดยการนำร่างกลยุทธ์ที่ได้จากขั้นที่ 1 มาจัดทำเป็นแบบประเมิน ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรต์มี อำเภอกู่ใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช (ตามข้อที่ 5.1.1) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การนำแผนสู่การปฏิบัติ และร่วมมือกันปฏิบัติตามแผนให้ได้ผลดีตามแผนที่วางไว้ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิชาการของ กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กล่าวว่า โรงเรียนมีบทบาทในการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการ ส่งเสริมการใช้และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยมีภารกิจสำคัญ คือ กำหนดกลยุทธ์ เป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ภารุจิรี เจริญเฝ้า (ภารุจิรี เจริญเฝ้า, 2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง

“กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน” พบว่า ขั้นตอนของการวางแผนกลยุทธ์ คือ 1. กำหนดภารกิจขององค์การ การกำหนดวัตถุประสงค์หลัก หรือ (เพื่อให้ทราบภาระงานทิศทาง และเป้าหมายที่องค์การต้องการ 2. การตรวจสอบและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในองค์การ (SWOT analysis) เพื่อให้ทราบสถานะต่าง ๆ ขององค์การ จึงสามารถลดความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากสภาพการณ์ภายในองค์การเอง (Internal risks) และทราบถึงสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ ทำให้สามารถปรับตัวและรับมือกับเหตุการณ์และความเสี่ยงต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การได้ 3. การกำหนดกลยุทธ์หลักขององค์การ เพื่อให้มีแนวทางที่จะทำให้องค์การบรรลุถึงภารกิจและวัตถุประสงค์หลักขององค์การที่ตั้งไว้ในขั้นของการวางแผนกลยุทธ์นั้นก็ต้องคิดเลยไปถึงขั้นของการนำไปปฏิบัติ

2. ผลการตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนอนุบาลรังษีศรี อำเภอกุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช(ตามข้อที่ 5.1.2) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 100การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม และพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทรฤทัย พานิชสุก (จันทรฤทัย พานิชสุกผล, 2559) ผล ได้ทำวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษา” แล้วพบว่า การบริหารโรงเรียนเอกชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ตามลำดับดังนี้ การวางแผน การประเมินผล และการนำแผนสู่การปฏิบัติ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ตามลำดับดังนี้ บทบาทและหน้าที่ของครู คณะผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน เมื่อพิจารณาจุดแข็ง พบว่า บทบาทและหน้าที่ที่เป็นจุดแข็งสูงสุดคือครู ทั้งนี้ กลยุทธ์หลัก ได้แก่ กลยุทธ์เสริมจุดแข็งและโอกาสควบคู่กับการป้องกันภาวะคุกคามของบทบาทและหน้าที่ในการเสริมสร้างของครู กลยุทธ์รอง ได้แก่ กลยุทธ์เสริมจุดแข็งและโอกาสควบคู่กับการป้องกันภาวะคุกคามในการสอนและประเมินผลภาษาอังกฤษ ส่วนบทบาทและหน้าที่ที่เป็นจุดอ่อนเพียงบทบาทเดียวคือชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกอมร เอี่ยมศิริรักษ์ (เอกอมร เอี่ยมศิริรักษ์, 2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนกวดวิชาเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม” ผลการวิจัย พบว่าการพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนช่วยยกระดับคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุป

จากการศึกษาเอกสาร พบว่า การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี ประกอบด้วย วิสัยทัศน์โรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี พันธกิจ เป้าหมาย และ 5 กลยุทธ์ คือ 1) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่คุณภาพการจัดการศึกษา 3) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามมาตรฐาน 4) พัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ 5) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี มีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการวิจัยทุกขั้นตอน ตลอดจนให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงตนเอง รับผิดชอบและจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ความต้องการของชุมชนและสังคมให้มากที่สุด การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงานโดยให้หน่วยงาน ชุมชน ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะทำงานของสถานศึกษาร่วมกันคิดตัดสินใจสนับสนุนส่งเสริมและติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษาทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาโดยรวม การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ โดยสถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย จุดเน้นที่ต้องการพัฒนา เพื่อช่วยปรับปรุงการศึกษาให้ดีขึ้นซึ่งพบกลยุทธ์ดังกล่าวมีความเหมาะสมและเป็นไปได้สามารถนำไปใช้พัฒนาในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับควรให้ความสนใจ สร้างความร่วมมือระหว่าง โรงเรียน กับ ชุมชน และผู้ปกครองจะเห็นได้ว่าบทบาทหน้าที่ของชุมชนในภาพรวมเป็นจุดอ่อนโดยมีนโยบายของรัฐและค่านิยมของสังคมเป็นภาวะคุกคาม ดังนั้นจึงต้องแก้ไขจุดอ่อนและป้องกันเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และโรงเรียนได้รับประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ เพราะว่าในชุมชนมีทรัพยากรต่างมากมายที่สามารถใช้ในการบริหารโรงเรียนและเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรให้พร้อมรับต่อบริบทของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป ผลงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ที่มุ่งเน้นด้านตัวผู้เรียนอย่างเดียว ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเสริมสร้างความสามารถของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ควรเสริมบทบาทและหน้าที่ของชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่า ทางควรมีการศึกษาวิจัยการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลรุ่งโรจน์ เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพขององค์กรทางการศึกษาระดับเขตพื้นที่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เอกอมร เอี่ยมศิริรักษ์. (2559). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนกวดวิชาเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จันทร์ฤทัย พานิชศุภผล. (2559). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษา. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวนทอง เชาว์กิริติพงศ์. (2558). กลยุทธ์การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรและตาก. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 21(3), 107-123.
- ภารุจิรี เจริญเผ่า. (2559). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การพัฒนาแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 A DEVELOPMENT OF GOOD GOVERNANCE MANAGEMENT MODEL AT BANKUANSRA SCHOOL UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

ธนากร คงช่วย

ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บุญเลิศ วีระพรกานต์

โรงเรียนวัดขรัวช่วย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 2) เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิสอนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 7 คน ผลจากการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การจัดตั้งกรรมการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล 2) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับธรรมาภิบาล 3) กำหนดทิศทาง นโยบาย เป้าหมายและกลยุทธ์ เพื่อควบคุมและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้เป็นระยะ 4) การกำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานสถานศึกษาต้องสร้างระบบติดตามและประเมินผลขึ้นมาเพื่อกำกับการดำเนินงานตามแผนการทำงาน และ 5) การเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบ, หลักธรรมาภิบาล

ABSTRACT

The purposes of this research were : 1) to development of Good Governance Management Model at Bankuansra School Under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3. 2) To examine the Development of Good Governance Management Model at Bankuansra School Under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3. This research was is qualitative. The key informants Persons were conducted with 5 Persons stakeholders and 7 Persons focus groups. The results of the research showed that Good Governance Management Model at Bankuansra School Under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3. consists of 5 steps : 1) Establishment of a committee to support performance. Effectiveness steps : 2) Define good governance policy. Steps : 3) Determine direction, policy, goals and strategies. To control and evaluate the operation to be in accordance with the guidelines laid out periodically. Steps : 4) Follow-up Evaluate the performance of the institution. Establish a monitoring and evaluation system to monitor the implementation of the work plan. And steps : 5) dissemination of operating results. And from the Focus Group it was found to be appropriate. possibility And usefulness.

Keywords: Development, Good Governance

บทนำ

วิวัฒนาการของโลกยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้สถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การบริหารงานภาครัฐและเอกชน มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กว้างขวาง เพราะความก้าวหน้าทางด้านการสื่อสารเทคโนโลยี การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วสู่ประชาชน แต่ระบบการบริหารงานทั้งภาครัฐ และเอกชนเกิดความไม่สอดคล้อง และทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจึงทำให้สังคมโลกหันกลับมามองถึงสาเหตุปัญหาที่แท้จริง ในการบริหารของแต่ละประเทศที่มีผลกระทบต่อด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์การอื่น ๆ อย่างมากมาย การบริหารเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์การ เพราะเป็นเครื่องมือที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ และความล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพขององค์การ การบริหารเป็นลักษณะ การทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์การ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยนำศาสตร์และศิลป์ พร้อมด้วยทรัพยากรทางการบริหารมาใช้ในกระบวนการการบริหารได้อย่างเหมาะสม และเกิดประสิทธิภาพ (พระสกล ฐานธมโม (อินทร์คล้าย), 2556)

ธรรมาภิบาล เป็นมิติของกระบวนทัศน์ใหม่การบริหารงานภาครัฐ ซึ่งมียอดประกอบที่สำคัญคือ การเน้นบทบาทของผู้บริหารงานภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้ให้บริหารที่มีคุณภาพสูงตามที่ประชาชนต้องการ การสนับสนุนให้เกิดความเป็นอิสระ ในการบริหารงานแต่ละระดับมากขึ้น (ไชยวัฒน์ คำชู และคณะ, 2545) และเป็นหลักคิดในการบริหารองค์กร เพื่อประกันเรื่องฉ้อราษฎร์บังหลวงและควมไม่มีประสิทธิภาพการบริหารงานอย่างโปร่งใส มีคุณภาพระบบธรรมาภิบาลจึงเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของทุกองค์กรไม่ว่าหน่วยงานราชการหรืองานเอกชนแต่ต้องอาศัยการปรับตัวและเตรียมความพร้อมของประชาชนและผู้บริหารในทุกระดับ (ไชยวัฒน์ คำชู และคณะ, 2545)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อได้ข้อมูลรูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการค้นคว้าเอกสาร การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ลำดับ

ศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร (Documentary investigation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 5 คน โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จากผลการวิจัยพบว่าประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การจัดตั้งกรรมการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เกิด

ประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล 2) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับธรรมาภิบาล 3) กำหนดทิศทาง นโยบาย เป้าหมายและ กลยุทธ์ เพื่อควบคุมและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้เป็นระยะ 4) การกำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานสถานศึกษาต้องสร้างระบบติดตามและประเมินผลขึ้นมาเพื่อกำกับการดำเนินงานตามแผนการทำงาน และ 5) การเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับการในการฝึกอบรมโครงการยกระดับคุณภาพผู้บริหารและครูทั้งระบบตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์เครือข่าย ปิงปประมาณ 2553 จัดโดยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับสำนักพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2560) ได้พูดถึงการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Goog Governance) และขั้นตอนการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน และแนวคิดรูปแบบเป็นแบบอย่างในการดำเนินการใด ๆ ที่แสดงหรืออธิบายให้เห็นถึงโครงสร้างทางความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญของสิ่งที่ศึกษาให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้นหรือซับซ้อนก็ได้เช่นกัน โดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบของรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของปรากฏการณ์ วัตถุประสงค์ของผู้สร้างและการพัฒนารูปแบบเป็นสำคัญ (สมชัย จรรยาไพบูลย์, 2555) และเป็นแบบจำลองใช้เป็นตัวแทน เป็นชุดปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นหลักการ แนวคิดที่แสดงความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ให้เห็นเป็นภาพหรือข้อความอย่างง่ายเกี่ยวกับการลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเชิงแผนผัง หรือทำเลียนแบบเพื่อสร้างสัญลักษณ์ที่แท้จริงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นรูปธรรมและเป็นระบบ (ปรีชาดิชมชื่น, 2555)

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 100 ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยในการดำเนินงานโดยใช้หลัก ธรรมาภิบาลในสถานศึกษาอีกอย่าง que ควรให้เกิดขึ้น คือบุคลากรทุกคนต้อง “มีจิตสำนึก” เกิดวัฒนธรรมองค์กรบ้านควนสระ ให้มีการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมโดยใช้หลัก บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) และเกิดความโปร่งใส มีหลักฐานยืนยันและสามารถตรวจสอบได้ ผู้ทรงคุณวุฒิจึงเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2” ผลการศึกษาพบว่า สภาพความเข้มแข็งในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ปรากฏผลดังนี้ 1) ระดับการปฏิบัติในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักความ

คุณค่า และหลักความโปร่งใส 2) ระดับความสำเร็จในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม และหลักความคุ้มค่า โดยมีระดับการปฏิบัติและระดับความสำเร็จสูงกว่าเกณฑ์ที่ได้จากโรงเรียนในฝันในเขตภาคตะวันออก รูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 13 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความตระหนัก 2) การกำหนดความรับผิดชอบ 3) การมีส่วนร่วม 4) การทำงานเป็นทีม 5) การจัดการความรู้ 6) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 7) การอำนวยความสะดวก 8) การสร้างความสัมพันธ์ 9) การสร้างวินัย 10) การสร้างค่านิยม 11) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี 12) การเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้บริหารโรงเรียน และ 13) การให้ขวัญและกำลังใจ (กัมปนาท วัชรธนาคม, 2557) และสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดกรณีศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการนำหลักธรรมาภิบาลไปประยุกต์ใช้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ ผู้นำ การสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ การมีส่วนร่วมภาคส่วนต่าง ๆ และบุคลากร 2) รูปแบบการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี เป็นรูปแบบที่ผู้นำเน้นการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มคนต่าง ๆ และการให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วม (มนทิรา มีรส, 2558)

สรุป

จากการศึกษาเอกสาร พบว่า หากโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 นำรูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) การจัดตั้งกรรมการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล 2) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับธรรมาภิบาล 3) กำหนดทิศทาง นโยบาย เป้าหมายและกลยุทธ์ เพื่อควบคุมและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่วางไว้เป็นระยะ 4) การกำกับติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานสถานศึกษาต้องสร้างระบบติดตามและประเมินผลขึ้นมาเพื่อกำกับการดำเนินงานตามแผนการทำงาน และ 5) การเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ไปใช้ในการบริหารภายในโรงเรียนก็จะส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านควนสระ จากผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 ของผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับสูง มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนของบุคลากรทุก

คนต้อง “มีจิตสำนึก” เกิดวัฒนธรรมองค์กรบ้านควนสระ ให้มีการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม โดยใช้หลัก บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) และเกิดความโปร่งใส มีหลักฐานยืนยันและสามารถตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนารูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยนำไปสู่การกำหนดข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป โรงเรียนบ้านควนสระควรนำรูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลนี้ไปใช้ในสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สามารถนำรูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาโดยเฉพาะการส่งเสริมบุคลากรเกี่ยวกับองค์ความรู้เรื่องรูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อีกทั้งโรงเรียนที่มีลักษณะบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนบ้านควนสระสามารถนำรูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 นี้ไปใช้ในสถานศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาการพัฒนารูปแบบการใช้หลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้ของโรงเรียนบ้านควนสระ และความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลในการบริหารงานสถานศึกษา ในครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กัมปนาท วัชรธนาคม. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2. ใน *ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2560). *การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล*. เรียกใช้เมื่อ 2 กรกฎาคม 2560 จาก www.doikham.ac.th/download/module2.pps

ไชยวัฒน์ คำชู และคณะ. (2545). *ธรรมาภิบาล*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์น้ำฝน จำกัด.

ปรีชาติ ชมชื่น. (2555). รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีประสิทธิผลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- พระสกล ฐานธมโม (อินทร์คล้าย). (2556). การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์. ใน *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มณฑิรา มีรส. (2558). รูปแบบการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรณีศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี. ใน *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมชัย จรรย์ไพบูลย์. (2555). รูปแบบการพัฒนากการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

**การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน
ตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา**
**THE PARTICIPATION OF COMMUNITY COMMITTEE IN COMMUNITY
DEVELOPMENT KHOKHAN SUB – DISTRICT KHOAPANOM DISTRICT
KRABI PROVINCE**

สุกิจ ปิลาวาสน์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชนของตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชนของตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชนของตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน ในตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 7 หมู่บ้าน จำนวน 150 คน โดยทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1) คณะกรรมการหมู่บ้านตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในด้านการปฏิบัติตามมากที่สุด รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ส่วนการมีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการหมู่บ้านตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคณะกรรมการหมู่บ้านที่มี เพศ อายุ และสถานภาพการสมรส ต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมในการวางแผน, การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ, การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม, การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน

Abstract

The objectives of this research were to (1) study the participation of community committee in community in community development of khokhan sub-district, Khoapanom district, Krabi province, to(2) compare the participation of community committee in community development, and to (3) study the suggestions on participation of community committee in community development. This study is quantitative research with a population consisting of 150 community committee from 7 villages in Khokhan sub-district, khoapanom district, Krabi province with the of statistically significant difference at 0.05.

The findings were as follows:

1) The participation in community development by the village committee in Khokhan sub-district was at high level and participatory practice aspect was the highest followed by the aspect of follow-up and evaluation whereas the aspect of planning was the lowest level.

2) The comparative result in participatory community development of the committee showed that the committee with different education, career and income performed different participation in community development with a statistically significant difference at 0.05 whereas the participation in community development of the committee with gender, age, and marital status was not statistically significant difference at the 0.05.

3. Finding on the suggestions on participation of community committee in community development revealed that the committee should have self-sacrifice for social work and more participate in planning by proposing project with clear objectives, to help community with public relations and to give an opportunity to general people in continuous participation in any activities in community including more listening to all opinions of people.

Keywords: Participation In Planning, Participation In Decision Making, Participation In Activities, Participation In Performance Assessment

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดไว้ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560) มาตรา 78 ว่า รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใด บรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

ในส่วนของตำบลโคกหาร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ได้จัดตั้งหมู่บ้านขึ้นทั้งหมด 7 หมู่บ้าน (งานทะเบียนราษฎร, 2560) โดยใช้หลักเกณฑ์ (1) จำนวนประชากรใกล้เคียงกัน (2) ความสัมพันธ์ของสมาชิกในชุมชน ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี คล้ายกัน (3) ให้บ้านที่อยู่ในถนนเดียวกันอยู่ในชุมชนเดียวกันให้มากที่สุด และเมื่อได้จัดตั้งชุมชนแล้วก็ได้มีการเลือกตั้ง คณะกรรมการหมู่บ้านประกอบด้วย กรรมการหมู่บ้านๆ ละ 25 คน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี เพื่อเป็นตัวแทนของหมู่บ้านมาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน และสร้างความเข้าใจระหว่างชุมชนกับหน่วยงานต่าง ๆ หัวใจสำคัญที่จะยังผลให้การพัฒนาตามแนวทางข้างต้นบรรลุ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยจัดเป็นรูปแบบคณะกรรมการ และมีระบบการบริหารการพัฒนา (Development Administration) ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

การเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน นับเป็นกลไกที่สำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการพัฒนาชุมชนที่จะพัฒนาชุมชนได้อย่างรวดเร็วประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด ประกอบกับผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน : ตำบลโคกหาร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ โดยจะนำผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปปรับปรุงพัฒนารูปแบบและวางแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้านให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้คณะกรรมการหมู่บ้านสามารถบริหารงานสนองต่อความต้องการ และการแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อย่างแท้จริงและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชนของตำบลโคกหาร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชนของตำบลโคกหาร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชนของตำบลโคกหาร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการหมู่บ้าน ทั้ง 7 หมู่บ้าน จำนวน 150 คน ในตำบลโคกหาร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา จะศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม 4 ด้าน ดังต่อไปนี้
 - 2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน
 - 2.2 ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ
 - 2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
 - 2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเฉพาะพื้นที่ในตำบลโคกหาร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ทั้งหมด 7 หมู่บ้าน คือ 1. บ้านโคกหาร 2. บ้านไสหร้า 3. บ้างทางหลวง 4. บ้านหินลูกช้าง 5. บ้านไสน้ำจมน 6. บ้านห้วยใหญ่ 7. บ้านอ่างน้ำ
4. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยจะทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนธันวาคม 2559–เมษายน 2560

ผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน ตำบลโคกหาร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.78$) เมื่อพิจารณารายด้าน สรุปได้ดังนี้

1. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มี เพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มี อายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีระดับศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้
4. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มี อาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้
5. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มี รายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มี สถานภาพสมรส ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชน ของตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกระบี่” แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการวางแผน มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน รู้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และวางแผนในการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ และมีการสรุป พื้นที่ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้อง โดยมีการเริ่มตั้งแต่ร่วมค้นหาปัญหา ร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุ ของปัญหา และแนวทางต่าง ๆ ที่อาจนำมาใช้แก้ไขปัญหานั้น ๆ เพื่อให้ข้อมูลประกอบการ ตัดสินใจเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมหรือคัดค้านกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมในการพัฒนาชุมชน

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาชุมชนตามบริบทของชุมชนเอง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพราะเมื่อ ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในการคัดเลือกกิจกรรมการพัฒนาชุมชนมากเท่าใด นั่นก็แสดงให้เห็นว่าประชาชนในชุมชนให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมาก เท่านั้น ผลจากการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกกิจกรรมพัฒนาชุมชนที่เหมาะสมแก่ชุมชน ของตนที่ออกมาจากความต้องการของคนส่วนมากในชุมชน ย่อมจะเกิดแก่ชุมชนโดยตรง ที่ เหมาะพัฒนาชุมชนย่อมจะส่งต่าง ๆ มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาชุมชนตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากผลงานที่ผ่านมาว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ชุมชนอื่น ๆ

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโดยมีการรวมกลุ่มกิจกรรม ต่าง ๆ ตามความต้องการบนฐานของหลักปรัชญาแนวทางการพัฒนาชุมชนและบริหารจัดการ ทรัพยากรที่มีในชุมชน เพื่อดำเนินงานตามกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุ มีการส่งเสริมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มกิจกรรม และให้คำแนะนำการดำเนินงานที่เหมาะสม จาก วิทยากร หรือปราชญ์ชาวบ้าน ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

การมีส่วนร่วมในการติดตามและการประเมินผล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงผลของการ พัฒนาด้านต่าง ๆ และวิเคราะห์ วิจัยร่วมกัน มีการให้ข้อเสนอแนะให้ทัศนคติเห็นต่อ ผลการพัฒนาเพื่อหาแนวทางการปรับปรุงพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทั้งนี้ ด้วยเหตุในชุมชนตำบลโคกหาร มีการรวมกลุ่มกิจกรรมของคนในชุมชน จึงทำให้สะดวกต่อการ ติดต่о สื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์ทั้งการคัดเลือกกิจกรรมในการพัฒนา ชุมชน ทั้งเป็นเวทีให้ภาครัฐได้พบปะประชาชน ชี้แจงนโยบาย แผนงาน รวมถึงนำข้อเสนอแนะ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากประชาชน ไปสะท้อนเป็นแผนพัฒนาที่เป็นรูปธรรมตรงประเด็น ผู้บริหารชุมชนผู้นำชุมชน หรือพัฒนากร เป็นผู้มีส่วนในการผลักดันความต้องการส่วนใหญ่ของ

ประชาชนสู่แผนการพัฒนาชุมชน และมีบทบาทเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ เช่นการสนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ การสนับสนุนงบประมาณ หรือหาแหล่งทุนให้การสนับสนุนผลผลิตหรือผลงานที่เกิดขึ้น โดยมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้แก่ประชาชนในหมู่บ้านและประชาชนทั่วไปที่สนใจในผลงานการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน เป็นการเปิดโอกาสการเรียนรู้จากผลงาน ผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน ผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนส่งผลให้เกิดการพัฒนาชุมชนในด้านต่างคือพัฒนาคน พัฒนาพื้นที่ พัฒนาแหล่งรายได้ และพัฒนาแผนชุมชนตำบลโคกหารได้มีการปรับปรุง พัฒนาแนวทางการพัฒนาชุมชนอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชนของตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยมาใช้ดังนี้

1.1 รัฐ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน ควรให้ความสำคัญกับประชาชนชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือผู้ที่ประชาชนในชุมชนให้ความนับถือ ผู้เป็นแบบอย่างการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้ผู้นำชุมชน ประชาชน

1.2 ผู้นำชุมชนควรมีการวางแผนร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชน เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนทุกภาคส่วนในชุมชนมีส่วนร่วมการวางแผนการดำเนินงานในการพัฒนาชุมชนตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีการการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือคณะกรรมการบริหารกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และมีการเผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อทำให้การทำงานด้านการพัฒนาชุมชนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชนตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชนให้ครบทุกหมู่บ้านในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาพัฒนาภาพรวมของการมีส่วนร่วมในตำบลโคกหารอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการพัฒนาชุมชนตำบลโคกหารอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.3 ควรมีการศึกษาถึงบทบาทของกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ความเข้มแข็งของกลุ่มที่ส่งผลต่อชุมชน และการพึ่งตนเองของกลุ่มดังกล่าวมีมากน้อยอย่างไร หรือการวัดผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงไร

เอกสารอ้างอิง

- งานทะเบียนราษฎร์. (2560). องค์การบริหารส่วนตำบลโคกหาร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา. เรียกใช้เมื่อ 24 กรกฎาคม 2560 จาก http://www.kokhan.go.th/office.php?content_id=19
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). รัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.

การศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ตำบลหัวไทร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

A STUDY ON THE NEEDS FOR SOCIAL BENEFITS RECEIVING OF ELDERLY PERSONS IN TAMBOL HUASAI MUNICIPALITY, HUASAI DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

พระครูภัทรปัญญาคุณ

พระครูอรุณสุตาลังการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

กัณตภณ หนูทองแก้ว

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส สถานภาพการอยู่อาศัย ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และภาวะการมีโรคประจำตัว ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคม โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความมั่นคงทางสังคม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านบริการสังคม และด้านการมีงานทำและการมีรายได้ ส่วนสวัสดิการสังคมด้านที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด

2) การเปรียบเทียบระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส สถานภาพการอยู่อาศัย ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และภาวะการมีโรคประจำตัว ต่างกัน มีระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เทศบาลตำบลหัวไทรควรจัดตั้ง

ศูนย์การเรียนรู้ขึ้นภายในชุมชน และให้การสนับสนุนด้านบุคลากรที่จะมาให้ความรู้ด้านต่างๆ ที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับผู้สูงอายุ และควรจัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ มีบริการตรวจสุขภาพประจำปีฟรี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้เทศบาลควรส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ รวมทั้งควรนำเทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์ กล้องวงจรปิด มาใช้ติดตามดูแลความปลอดภัยให้กับผู้สูงอายุและออกตรวจเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ และควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมประจำเดือน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มาพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

คำสำคัญ: ความต้องการได้รับสวัสดิการสังคม, ผู้สูงอายุ

ABSTRACT

The objectives of this research were as follows: 1) to study on the needs for social benefits receiving of elderly persons in Tambol Huasai municipality, Huasai district, Nakhon Si Thammarat province 2) to compare on the needs for social benefits receiving of elderly persons in Tambol Huasai municipality, Huasai district, Nakhon Si Thammarat province in terms of sexes, ages, marital statuses, living statuses, degrees of education, monthly incomes and congenital disease being as differently and 3) to study on suggestion for guideline in social benefits management of elderly persons in Tambol Huasai municipality, Huasai district, Nakhon Si Thammarat province.

The findings were as follows:

1) The needs on social benefits receiving of elderly persons in Tambol Huasai municipality, Huasai district, Nakhon Si Thammarat province by overview for seven domains were at more level when considered in each domains from more to less found that social stability domain was the most mean and followed up healthy domain, education domain, entertainment domain, social mind domain and employed domain but dwelling domain was the lowest mean.

2) The comparative result on the needs of elderly persons in Tambol Huasai municipality, Huasai district, Nakhon Si Thammarat province in terms of sexes, ages, marital statuses, living statuses being, degrees of education, monthly incomes and congenital disease being found that all were not difference in social benefits receiving.

3) The suggestions on guideline for social benefits management of elderly persons in Tambol Huasai municipality, Huasai district, Nakhon Si Thammarat

province found that there should set a learning centre in community and support the scholars to train on learning which are benefit and proper to elderly, there should have gymnasium for elderly person, free medical check-up in a year, moreover there should promote and develop careers which are properly to them and there should bring new technology for following all elderly persons i.e. Mobile phone or CCTV for safety to them, there should visit them at home, there should promote activities in monthly for elderly persons can meet each others and changing idea with each others.

Keywords: The Needs For Social Benefit Receiving, Elderly Persons

บทนำ

ในประเทศไทย ระบบและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุมีข้อบ่งชี้จำกัด การดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่ผ่านมา มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการคือการบริการที่มีอยู่ไม่ตอบสนองความต้องการและบริการที่ผู้สูงอายุต้องการแต่รัฐไม่สามารถจัดให้ได้อย่างเหมาะสมเพียงพอ ทั้งถึง เป็นธรรม แม้ว่าจะมีนโยบายที่ชัดเจนต่อการบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ แต่ขาดการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง เนื่องจากมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการด้านงบประมาณและการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านผู้สูงอายุโดยตรง จึงส่งผลให้การดำเนินงานสวัสดิการสังคมไม่สามารถดำเนินการได้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง (สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์, 2557)

เทศบาลตำบลหัวไทรเป็นหน่วยงานในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดบริการสาธารณะแก่ชุมชน รวมทั้งภารกิจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคม ปัจจุบันผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลหัวไทร ได้รับสวัสดิการเกี่ยวกับการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุตามระดับขั้นบันไดคือ ตามอายุที่กำหนดในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 ซึ่งทางเทศบาลยังขาดแคลนข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้สูงอายุ และยังไม่มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุอย่างชัดเจน

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้เทศบาลตำบลหัวไทรสามารถดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบล ห้วยไทร อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลห้วยไทร อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส สถานภาพการอยู่อาศัย ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และภาวะการมีโรคประจำตัว แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลห้วยไทร อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กำหนดรูปแบบการวิจัย ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ โดยวิธีการเชิงสำรวจ
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลห้วยไทร อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 822 คน (สำนักปลัดเทศบาลตำบลห้วยไทร, 2559) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้กรอบแนวคิดจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการทดสอบและหาคุณภาพของเครื่องมือตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน นำมาแก้ไข ปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะ และหาค่าความเชื่อมั่นและปรับปรุงแก้ไขก่อนนำมาใช้
4. เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติการทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD
5. สรุป นำเสนอผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.28 มีอายุ 60 – 69 ปี ร้อยละ 52.19 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 82.12 อาศัยอยู่กับครอบครัว ร้อยละ 82.12 มีการศึกษา ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 34.67 มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 52.19 และมีโรคประจำตัว ร้อยละ 64.60 ซึ่งโรคประจำตัวที่ผู้สูงอายุป่วยมากที่สุด คือ โรคความดันโลหิตสูง
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลห้วยไทร อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้สูงอายุมีระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคม โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความมั่นคงทางสังคม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 4.06$) ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.99$) ด้านนันทนาการ ($\bar{X} = 3.73$) ด้านบริการสังคม ($\bar{X} = 3.65$) และด้านการมีงานทำ และการมีรายได้ ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนสวัสดิการสังคมด้านที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\bar{X} = 3.51$)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการอยู่อาศัย ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และภาวะการมีโรคประจำตัว ต่างกัน มีระดับความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมโดยรวม ทั้ง 7 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า (1) ด้านการศึกษา ควรจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุภายในชุมชน หรือมีโรงเรียนผู้สูงอายุ (2) ด้านสุขภาพอนามัย ควรจัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ และมีการตรวจสุขภาพเป็นประจำ (3) ด้านที่อยู่อาศัย จัดหาที่อยู่อาศัยให้กับบุคคลที่ไร้ญาติและขาดที่พึ่ง ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง (4) ด้านการมีงานทำและการมีรายได้ ควรส่งเสริมการสร้างงานและสร้างอาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ (5) ด้านความมั่นคงทางสังคม ควรมีหน่วยอาสาด้านความมั่นคงในชุมชน คอยสอดส่อง ดูแล ให้คำแนะนำด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (6) ด้านบริการสังคม ควรจัดให้มีอาสาสมัครชุมชนไว้คอยช่วยเหลือผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ และ (7) ด้านนันทนาการ ควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมประจำเดือน และควรให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว

สรุป

การจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุควรให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของผู้สูงอายุอย่างแท้จริง จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการได้รับสวัสดิการสังคม ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุต้องการได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และต้องการให้มีศูนย์ความรู้ในชุมชนที่ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุ

2. ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า ผู้สูงอายุต้องการได้รับการตรวจสุขภาพเป็นประจำ และต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับอาหารและโภชนาการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

3. ด้านที่อยู่อาศัย พบว่า ผู้สูงอายุต้องการให้มีการจัดบริการครอบครัวอุปการะ ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวและไร้ที่พึ่ง และต้องการได้รับการช่วยเหลือปรับปรุงสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย

4. ด้านการมีงานทำและการมีรายได้ พบว่า ผู้สูงอายุต้องการให้มีการฝึกอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ และต้องการให้มีการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ

5. ด้านความมั่นคงทางสังคม พบว่า ผู้สูงอายุต้องการให้มีกิจกรรมเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุเป็นประจำ และต้องการให้มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวอย่างพร้อมหน้า

6. ด้านบริการสังคม พบว่า ผู้สูงอายุต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ และต้องการได้รับสวัสดิการที่รัฐจัดให้อย่างเหมาะสมรวดเร็วตามกำหนดเวลา

7. ด้านนันทนาการ พบว่า ผู้สูงอายุต้องการให้มีการจัดตั้งและดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุร่วมกับเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง และต้องการให้เทศบาลจัดทัศนศึกษาที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อเทศบาลตำบลหัวไทร ควรพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุและเพิ่มการเข้าถึงบริการสาธารณสุขให้มากขึ้น รวมทั้งควรส่งเสริมนโยบายให้ผู้สูงอายุได้รับการพื้นฐานด้านต่าง ๆ และสนับสนุนให้องค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรหรือธุรกิจเพื่อสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดบริการเพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการศึกษาความต้องการและแนวทางในการจัดสวัสดิการด้านอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ และควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางในการจัดสวัสดิการด้านความมั่นคงทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก

เอกสารอ้างอิง

สำนักปลัดเทศบาลตำบลหัวไทร. (2559). แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.2561-2564) .

นครศรีธรรมราช: เทศบาลตำบลหัวไทร (อัดสำเนา).

สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์. (2557). สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในประเทศไทย. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 7(1), 73.

**ภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
คุณภาพในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4**

**THE LEADERSHIP OF DHAMMADHIPATEYYA FOR SCHOOL
ADMINISTRATORS AFFECT TO THE TEACHER QUALITY IN THE
OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL UNDERNAKHON SI THAMMARAT
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4**

อรรถัย ทองย้อย

พระมหาสุพจน์ สุเมโธ

ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 42) เพื่อศึกษาคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 249 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .977 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบการถดถอยพหุคูณ จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความขยันหมั่นเพียรในการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติและปรับปรุงแก้ไขงาน ขาดความสม่ำเสมอและ คุณภาพในการปฏิบัติงานของครู ด้านวิชาการ ครูมีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการน้อย

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตย, ผู้บริหารสถานศึกษา, คุณภาพในการปฏิบัติงานของครู

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study level the leadership of Dhammadhipateyya for school administrators in the opportunity expansion school under Nakhon Si Thammarat primary educational service area office 4, 2) to study level affect to the teacher quality in the opportunity expansion school, 3) to study the leadership of Dhammadhipateyya for school administrators affect to the teacher quality in the opportunity expansion school the samplings this research of school administration and teacher were 249 persons. the instrument for this research. was questionnaires designed by researcher. the coefficient of reliability is 0.977. the statistic used in the data analysis are percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis.

Keywords: The Leadership Of Dhammadhipateyya, Administrators, Affect To The Teacher

บทนำ

โลกปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าด้านความรู้ วิทยาศาสตร์ และข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ทำให้สังคมมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา และส่งผลให้เกิดปัญหาน้อยใหญ่ตามมามากมาย ผู้ที่จะดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์สังคมได้ ต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ใฝ่ดี และมีทักษะชีวิตที่เหมาะสมเพียงพอ ความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์มีความจำเป็นอย่างยิ่ง และระบบการศึกษาจะมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกของสังคมในสังคม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วได้อย่างราบรื่น ระบียบใหม่ของโลกทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติมาพร้อมกับโลกาภิวัตน์ได้สร้างความรุนแรงในการแข่งขันขึ้น มีความจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างฐานความรู้ที่เข้มแข็งให้กับประเทศ เพื่อความสามารถในการปรับตัวรู้เท่าทันไม่ให้ตกอยู่ในฐานะผู้เสียเปรียบ ในภาวะการณ์ปัจจุบันคุณภาพการศึกษาของประชากรไทย โดยเฉลี่ยลดต่ำลง และมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับอีกหลายประเทศในระดับเดียวกัน การศึกษาขาดเอกภาพด้านนโยบาย สถานศึกษาอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ชุมชน สถาบันทางสังคมสังคมตกอยู่ในกระแสบริโภคนิยม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม คนส่วนใหญ่ความสามารถในการกลั่นกรองคัดสรรทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ศิลปะไทยที่ทรงคุณค่าถูกละเลย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

ภาวะผู้นำเป็นศิลปะที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อนักบริหารที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เนื่องจากผู้นำจะมีส่วนสำคัญในการกำหนดปัญหา ตัดสินใจ วางแผน และรับผิดชอบต่อความอยู่รอด หรือการพัฒนาของกลุ่ม หากมองแต่ผิวเผินจะเห็นว่าการเป็นผู้นำเป็นเรื่องไม่ยากลำบาก แต่การเป็นผู้นำที่ดีเป็นสิ่งที่ทำให้สมบูรณ์ยาก ปัจจุบันนี้องค์กรต่าง ๆ มักจะประสบปัญหาการขาดแคลนผู้นำในอุดมคติที่มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม ความเสียสละ และเป็นประชาธิปไตยการเสริมสร้างภาวะผู้นำเป็นทักษะที่บุคคลสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้จากการฝึกฝนความสามารถในการใช้อำนาจและชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม หรือการใช้ศิลปะในการใช้อิทธิพลให้ผู้อื่นปฏิบัติตามจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่ม จะเห็นว่าผู้นำและภาวะผู้นำจะต้องไปด้วยกัน โดยผู้นำจะต้องแสดงภาวะผู้นำและบุคคลที่แสดงภาวะผู้นำก็จะเป็นผู้นำของกลุ่ม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4
2. เพื่อศึกษาคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยค้นคว้าทางเอกสารตามลำดับ

รวบรวมข้อมูลแล้วค้นคว้านำมาเรียบเรียงย่อความ จากข้อมูลที่เชื่อถือได้ คือปฐมภูมิ ค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิ โดยนำมาวิจัยเอกสารเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของครู นำเสนอผลงานวิจัยและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

ภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 จากผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านวิริยะพละ ผู้บริหารสถานศึกษามีความขยันหมั่นเพียร ส่วนด้านปัญญาพละ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้เรื่อง การครองตน ครองคน ครองงาน ด้านอนวัชชพละ ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริต ด้านสังคหพละ ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีไม่สอດคล้องต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่เป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ในยุคโลกาภิวัตน์: ศึกษาจากหลักพุทธธรรม” ผลการศึกษาพบว่า บทบาทผู้นำที่ดีตามแนวคิดทฤษฎีตะวันตกต้องประกอบด้วยบทบาทพื้นฐานสำคัญ 4 ประการคือ 1. การกำหนดทิศทาง เป็นการกำหนดทิศทางขององค์กรให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่ได้วางไว้ 2. การจัดระบบการทำงาน 3. การมอบอำนาจทั้งในการมอบหมายอำนาจความรับผิดชอบให้แก่บุคคลที่เหมาะสมเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4. แบบอย่างการเป็นผู้นำ สำหรับภาวะผู้นำที่ดีตามหลักพุทธธรรม ผู้นำที่ดีจะต้องยึดหลักธรรม “ธรรม” เช่น พรหมวิหาร 4 ธรรมาธิปไตย พละ 4 และสัปปริสธรรม 7 เป็นคุณธรรมสำคัญสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของตน เพื่อให้สามารถนำเนนกิจการงานทุกอย่างให้บรรลุผลสำเร็จที่วางไว้และนำพาหมู่คณะและสังคมไปสู่ความสงบสุขและมั่นคงตลอดไป และรูปแบบผู้นำที่พึงประสงค์ในยุคโลกาภิวัตน์ที่เกิดจากการประยุกต์ของภาวะผู้นำตามแนวคิดตะวันตกและหลักพุทธธรรมย่อมประกอบด้วยหลักการ 3 ประการ คือ หลักการครองตน ครองตน และครองงาน โดยมุ่งเน้นให้ผู้นำเกิดการพัฒนาดน การพัฒนาดน และการพัฒนาระบบงานให้มีคุณภาพที่สมบูรณ์แบบทั้ง 2 ด้าน คือ 1. คุณภาพด้านความสามารถเพื่อให้ผู้นำคุณภาพบุคลากรในองค์กร และคุณภาพขององค์กรให้มีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์อยู่เสมอ 2. คุณภาพด้านจิตใจเพื่อทำให้เกิดการยกระดับจิตใจของผู้นำให้มีคุณธรรม จริยธรรม เห็นแก่ประโยชน์สุขส่วนรวมเป็นหลักเพื่อสามารถนำหมู่คณะ องค์กร และสังคมไปสู่ความเจริญก้าวหน้าที่ยั่งยืนและมั่นคงตลอดไป (นันทวรรณ อิศรานุวัณนชัย, 2550) ผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารงานที่เน้นการนำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารตนตามหลักของสัปปริสธรรม (ธรรมของคนดี) ทั้ง 7 ประการ คือ อัมมัญญา (รู้จักเหตุ) อัตถัญญา (รู้จักผล) อัตตัญญา (รู้จักตน) มัตตัญญา (รู้จักประมาณ) กาลัญญา (รู้จักกาล) ปริสัญญา (รู้จักชุมชน) และปุโรปริัญญา (รู้จักเลือกคบคน) การบริหารคนตามหลักพลธรรม (ธรรมเป็นกำลังใจในการบริหารงาน) ทั้ง 4 ประการ คือ ปัญญาพละ (ใช้ปัญญา) วิริยะพละ (ใช้ความเพียร) อนวัชชพละ (ใช้ความสุจริต) สังคหพละ (ใช้มนุษยสัมพันธ์) และการบริหารงานตามหลักอิทธิบาทธรรม (ธรรมที่นำทางสู่ความสำเร็จ) ทั้ง 4 ประการคือ ฉันทะ (มีความสนใจ) วิริยะ (มีความเพียรพยายาม) จิตตะ (ความเอาใจใส่) วิมังสา (หมั่นทบทวนความงาม) รวมถึงการบริหารงานตามหลักธรรมาธรรม (ธรรมสำหรับผู้ครองเรือน) ทั้ง 4 ประการ คือ สัจจะ (มีความจริงใจ) ทมะ (มีความข่มใจ) ขันติ (มีความอดทน) และจาคะ (มีความเสียสละ) สอดคล้องกับที่ (นิติรัฐ วรรณวิริยวัตร, 2552) พฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนในด้านคุณธรรม จริยธรรมด้านการครองตน ครองคน และครองงาน ในการพัฒนางานของตนเองเพื่อสังคมเต็มตามศักยภาพ เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาและการเป็นแบบอย่างที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และส่วนรวม รวมทั้งมีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบโดยยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก มีความบริสุทธิ์ใจ เต็มใจและมีเป้าหมายที่ดีในการทำงาน บทบาทเป็นผู้นำองค์กร บทบาทเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์ และ

บทบาทผู้สร้างทีมงาน (ข) กลุ่มบทบาทเชิงสารสนเทศ ประกอบด้วย บทบาทเป็นผู้กำกับ ติดตามผล บทบาทเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร บทบาทเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ และบทบาทเป็นผู้ให้ทุน และ (ค) กลุ่มบทบาทการตัดสินใจประกอบด้วยบทบาทเป็นผู้ประกอบการ บทบาทเป็นผู้จัดสิ่งก่อกวน บทบาทเป็นผู้แก้ปัญหา บทบาทเป็นผู้จัดสรรทรัพยากร และบทบาทเป็นผู้เจรจาต่อรอง (ทองอินทร์ เตชะแก้ว และคณะ, 2552)

สรุป

จากการศึกษาเอกสาร พบว่า หากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษาคือด้านปัญญาพละ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้เรื่อง การครองตน ครองคน ครองงานด้านวิริยะพละ ผู้บริหารสถานศึกษามีความขยันหมั่นเพียรด้านอนวัชชพละ ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริตด้านสังคหพละ ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้คุณภาพในการปฏิบัติงานของครูในด้านต่าง ๆ คือ ด้านวิชาการ ด้านการสอนด้านการเป็นแบบอย่างด้านการสร้างโอกาส เป็นที่ยอมรับ และต้องดำเนินงานให้เป็นรูปธรรม มีความชัดเจน โดยการนำหลักธรรมาธิปไตยใช้ในการบริหาร เพื่อให้คุณภาพในการปฏิบัติงานของครูเป็นที่ยอมรับจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนครศรีธรรมราช เขต 4 มีเพียงประเด็นเดียวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมิวิริยะ คือ ความขยันหมั่นเพียร ในขณะที่ คุณธรรมข้ออื่น ไม่ได้ส่งผลโดยตรง

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่าภาวะผู้นำตามหลักธรรมาธิปไตยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการวิจัยนำไปสู่การกำหนดข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความขยันหมั่นเพียร โดยเฉพาะในเรื่องผู้บริหารสถานศึกษาติดตามตรวจสอบการปฏิบัติและปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนวทางปฏิบัติร่วมกันและยึดถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติอย่างเคร่งครัดผู้บริหารสถานศึกษานิเทศติดตามการทำงานอย่างสม่ำเสมอผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูได้เผยแพร่ผลงานอย่างต่อเนื่อง ให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ การประชุมสัมมนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไปผู้วิจัยเห็นว่าทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนครศรีธรรมราช เขต 4 ควรเห็นความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้

หลักธรรมาธิปไตยในการบริหาร เพื่อให้คุณภาพในการปฏิบัติงานของครุมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ทองอินทร์ เตชะแก้ว และคณะ. (2552). ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากร ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 3(2), 141-151.
- นันทวรรณ อิศรานุวัฒน์ชัย. (2550). ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ในยุคโลกาภิวัตน์: ศึกษาจากหลักพุทธธรรม. ใน *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นิติรัฐ วรรณวิริยวัตร. (2552). การบริหารงานแบบพุทธวิธีของโรงเรียนพระปริยธรรมอำเภอเมืองเชียงใหม่. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 - 2559) ฉบับสรุป*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ เป็นวารสารวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนิสิตนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติทางด้านพระพุทธศาสนา สังคมวิทยา ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกวัด ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา กำหนดออกวารสารปีละ 2 ฉบับ (ราย 6 เดือน) ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มิถุนายน และ ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

1) บทความพิเศษ (Special Articles) บทความพิเศษทางวิชาการ ที่นำเสนอองค์ความรู้ทางวิชาการอย่างเข้มข้น และผ่านการอ่านและพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการใน วงการวิชาการ หรือวิชาชีพ

2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความที่เขียนขึ้นในลักษณะวิเคราะห์วิจารณ์ หรือเสนอแนวคิดใหม่ จากพื้นฐานทางวิชาการที่ได้เรียบเรียงจากผลงานทางวิชาการของตนเองหรือของผู้อื่น หรือเป็นบทความทางวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นความรู้ที่มีประโยชน์แก่คนทั่วไป

3) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่มีการค้นคว้าอย่างมีระบบ และมีความมุ่งหมายชัดเจน เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือหลักการบางอย่างที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือการนำวิชาการมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ บทความวิจัยมีรูปแบบของการวิจัยตามหลักวิชาการ เช่น มีการตั้งสมมติฐานหรือมีการกำหนด ปัญหาที่ชัดเจนสมเหตุผล โดยจะต้องระบุวัตถุประสงค์ที่เด่นชัดแน่นอน มีการรวบรวมข้อมูล พิจารณาวิเคราะห์ ตีความและสรุปผลการวิจัยที่สามารถให้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์

4) บทความปริทรรศน์ (Review Article) เป็นบทความที่รวบรวมความรู้จากตำราหนังสือ และ วารสารใหม่ หรือจากประสบการณ์ของผู้นิพนธ์มาเรียบเรียงขึ้น

5) ปกิณกะ (Miscellany) ได้แก่ บทความทบทวนความรู้ เรื่องแปล ย่อความจากวารสารต่างประเทศ การแสดงความคิดเห็น วิวิจารณ์ แนะนำเครื่องมือใหม่ ตำราหรือหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ หรือข่าวการประชุมทั้งระดับชาติและนานาชาติ

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 6 - 12 หน้ากระดาษ A4 หรือ B5 (รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK เท่านั้น ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตารางต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่างพิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตาราง 1 หรือ Table 1 และ รูป 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่ต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุนุฒิการศึกษาสูงสุด พร้อมระบุตำแหน่งทางวิชาการพิมพ์ด้วยตัวอักษรปกติอยู่ใต้ชื่อเรื่องโดยเอียงมาทางด้านขวา และให้ตัวเลขเป็นตัวยกท้ายชื่อผู้เขียนเพื่อแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการและชื่อหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 300 คำต่อบทคัดย่อ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 6 และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ควรเว้นระยะพิมพ์ เพิ่มอีก 0.5 ช่วงบรรทัด

7) การใช้ตัวเลขคำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น(ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุปมีความกะทัดรัด และสั้น

2) บทนำ (Introduction) ระบุความสำคัญของปัญหาการวิจัยกรอบแนวคิด และระบุวัตถุประสงค์การวิจัย

3) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการ ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

4) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การ วิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ

5) อภิปรายผล/วิจารณ์ (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความ เชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

6) สรุป (Conclusion) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำ ผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

7) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ในเชิงอรรถ เท่านั้น

บทความพิเศษ บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ บทความวิจารณ์ หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) สรุป (Conclusion)
- 5) ข้อเสนอแนะ (Suggestion)
- 6) เอกสารอ้างอิง (Reference) การอ้างอิงในเนื้อเรื่องใช้ระบบ APA

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้อง ของเอกสารอ้างอิงทั้งหมดก่อนส่งต้นฉบับผู้เขียนบทความควรตรวจสอบถึงความถูกต้อง ของ การอ้างอิงเอกสาร เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการ อ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับการส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะ ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง

1. การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตาม รูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้

วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และเจ้าของบทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์เล่มที่ชื่อเครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิงเช่น (พระไตรปิฎกภาษาไทย/15/16/282-283), (พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถาแปล/16/256-320)

2) ผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างชื่อผู้แต่งเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์เครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง เช่น (พระมหาสุทิตย์ อาภากร, 2554)

3) ผู้แต่งสองรายให้อ้างชื่อของผู้แต่งสองรายเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์เครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิงเช่น (พระมหาสุทิตย์อาภากร และเชมณัฐ อินทรสุวรรณ, 2553) หากมีเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 รายการให้ใช้เครื่องหมายอัมภาค (;) คั่นระหว่างรายการอ้างอิงเช่น (พระธรรมโกศาจารย์ประยูรธมมจิตโต, 2548; พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, 2554)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรกเว้นวรรคหนึ่งครั้งเพิ่มคำว่าและคณะเครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิงเช่น (พระเทพโสภณ, ประยูร ธมมจิตโตและคณะ, 2548)

5) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงตามลำดับพยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้แต่งเช่นเดียวกับลำดับการอ้างอิงในส่วนเอกสารอ้างอิง

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ และหน้าทีนำมาอ้างอิง เช่น (Keown, 2003)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งสองราย เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ และหน้าทีนำมาอ้างอิง เช่น (Hersey & Blanchard, 2000) และให้ใช้เครื่องหมาย อัมภาค (;) คั่นกลางระหว่างเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 เอกสาร เช่น (Keown, 2003 ; Hersey & Blanchard, 2000)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรกตามด้วย et al, ปีที่พิมพ์ และหน้าทีนำมาอ้างอิง (Kaiser et al., 2008)

4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงชื่อผู้แต่ง

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิมพ์รายการสำนักพิมพ์/โรงพิมพ์

กรณีเป็นสำนักพิมพ์หรือบริษัทให้คงไว้เฉพาะชื่อ ดังตัวอย่าง

- 1) บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด ใช้ 21 เซ็นจูรี
- 2) สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 3) กรณีที่เป็นโรงพิมพ์ให้ใช้รูปแบบเต็ม เช่น โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัย

2. เอกสารอ้างอิง

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา. : สถานที่พิมพ์. / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อหนังสือ.// (ครั้งที่พิมพ์).// สถานที่พิมพ์. / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์. (./ การวรรค 2 ครั้ง)

ตัวอย่าง :

พระมหาสุทิตย์ อาภากร. (2560). เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง. / (เลขหน้าที่ย่อ).// สถานที่พิมพ์. / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

พระสุริยา คงคาไหว (2560). การสร้างความคิดนามธรรมในวัฒนธรรมไทย ใน ปวีตร ว่องวิระ. ทฤษฎี และวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม. (หน้า 112). กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร.// ปีที่. / (ฉบับที่), / เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

พระสุริยา คงคำไหว (2561). การบูรณาการหลักธรรมาธรรมกับการปฏิบัติตนของ
ครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*,
3(2), 50-71.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ : ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม, / (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่
อ้าง). สถานที่พิมพ์: / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิทาจอห์นสัน. (2560). หม้อคอคควาย. ใน *สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมือง
ฝ่ายเหนือ*, (หน้า 274-275). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
Sturgeon, T.(2010). Sciencefiction. In *The encyclopaedia America*, (Vol. 24,
pp.390-392). Danbury, CT: GrolierPress.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// **ชื่อหนังสือพิมพ์**, / เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2560). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. *ผู้จัดการรายวัน*, น.13.

(7) วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// ใน/ ระดับวิทยานิพนธ์/ ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์

ตัวอย่าง :

สมบุรณ์ ตาสนธิ. (2560). กระบวนการและขั้นตอนบรรลุนิยาสัจ 4 ของพระอริยบุคคล. ใน
ดุชนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

นายมนัส ภาคภูมิ. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็น
ศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์. //(วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์). //ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์. //(ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

วรพล ไม้สน (พลังวัชร). (5 พ.ย. 2559). หลักการ วิธีการ เป้าหมาย ในการปรึกษาทาง
โหราศาสตร์. (นางณฐณัช แก้วลลิก, ผู้สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(ปีที่เผยแพร่). // ชื่อเรื่อง. //เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ทวีศักดิ์ อุ่นจิตติกุล. (2561). พระพุทธศาสนาเถรวาท จะสืบทอดดำรงอยู่อย่างไร? เรียกใช้
เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <https://www.dailynews.co.th/article/666936>
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป
ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562 .
เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <http://www.onab.go.th/category/news/>
คำสั่ง-ประกาศ/

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2560). โลกทัศน์ชาวพุทธ. กรุงเทพมหานคร: โรง
พิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2560). การแพทย์ยุคใหม่ในพุทธทัศน์. (พิมพ์ครั้งที่ 6).
กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก.
- พงศ์สานต์ พิทักษ์มหาเกตุ. (2560). ชาวบ้านกับช่องทางประกอบธุรกิจท่องเที่ยว แนวคิดใน
การจัดตั้งสหกรณ์บริการนำเที่ยวแนวอนุรักษ์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบัน
พระปกเกล้า.
- โกนิฐฐ์ ศรีทอง.(2560). การบูรณาการภูมิปัญญาพระพุทธศาสนากับการเสริมสร้างความสมดุล
ของระบบนิเวศวิทยาชุมชน. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย

พระศรีคัมภีร์ญาณ (สมจินต์ สมมาปญโญ). (1 พฤษภาคม 2560). *การจัดการศาสนาและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2560, จาก http://www.mcu.ac.th/site/articlecontent_desc.php?article_id=1304&articlegroup_id=274

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.(2560). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2500*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, 24 สิงหาคม 2560.

Boo Elizabeth. (2010). *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.

Kiarash, A. (2010). Human Dignity in Islamic Bioethics. *The Iranian Journal of Allergy*, 6 (5), 25-28.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

1. ส่งด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ เอกสารประกอบด้วย

1) ต้นฉบับ จำนวน 3 ชุด จำแนกเป็น

- ต้นฉบับที่ไม่ระบุชื่อผู้แต่ง จำนวน 2 ชุด

- ต้นฉบับที่ระบุชื่อผู้แต่ง จำนวน 1 ชุดเอกสารต้องระบุรายละเอียดของ

ผู้เขียนบทความ (Author(s)) ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่งและสังกัด หรือวุฒิการศึกษาสูงสุด อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เฉพาะผู้รับผิดชอบบทความ (Corresponding Author) ให้ระบุที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ หรือ E-mail ที่สามารถติดต่อได้ ในกรณีที่ต้นฉบับดังกล่าวมาจากหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือหลักสูตร การศึกษา โปรดระบุชื่อหลักสูตรและสถาบันการศึกษาให้ชัดเจน

2) แผ่นซีดีบรรจุข้อมูลต้นฉบับ จำนวน 1 แผ่น (ระบุชื่อบทความและชื่อผู้เขียน)

3) แบบเสนอผลงานเพื่อตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

- แบบฟอร์มเสนอผลงานเพื่อได้รับการตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

- แบบฟอร์มสมัครสมาชิกวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

4) รูปถ่าย 1 นิ้ว จำนวน 1 รูป (ถ่ายหน้าตรง)

ส่งต้นฉบับบทความเพื่อเสนอตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ กองบรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

เลขที่ 89 หมู่ที่ 5 ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80000

2. ส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ แนบไฟล์ต้นฉบับ (File attachment) ในรูปแบบ MS Word ส่งมายัง E-mail: suriya.sur@mcu.ac.th เมื่อได้รับการยืนยันจากกองบรรณาธิการพิจารณาให้ตีพิมพ์ลงในวารสารแล้ว ผู้เขียนจะต้องส่งแผนชีตบรรจุข้อมูลต้นฉบับ จำนวน 1 แผ่น มายังกองบรรณาธิการเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการตีพิมพ์ต่อไป

3. การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธได้ที่ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JSBA>

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วย ภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 15 หน้า (รวมบทคัดย่อ ภาพ ตารางและเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัยไม่ตรงกับแนวทางของวารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธหรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับวารสาร ฉบับที่นำบทความลงตีพิมพ์ผลงานจำนวน 1 ฉบับพร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ(ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ(อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนบทความ(ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด(ไทย) (14 pt)

บทคัดย่อ (18 pt)

.....(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ : 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

.....(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords : 3-5 words

บทนำ : Introduction (18 pt)

.....(16 pt).....

วัตถุประสงค์การวิจัย : Research Objectives (16 pt)

1.....(16 pt).....

2.....(16 pt).....

วิธีดำเนินการวิจัย : Research Methodology (18 pt)

.....(16 pt).....

ผลการวิจัย : Results (18pt)

.....(16 pt).....

อภิปรายผล/วิจารณ์ : Discussion (18pt)

.....(16 pt).....

สรุป : Conclusion (18 pt)

.....(16 pt).....

ข้อเสนอแนะ : Recommendation (18 pt)

1.....(16 pt).....

2.....(16 pt).....

เอกสารอ้างอิง : References (18 pt)

.....ไทย (16 pt).....

.....Eng (16 pt).....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความ วิชาการ/พิเศษ/ปริทรรศน์/วิจารณ์

ชื่อบทความ(ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ(อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนบทความ(ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด(ไทย) (14 pt)

บทคัดย่อ (18 pt)

...(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ : 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

...(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords : 3-5 words

บทนำ : Introduction (18 pt)

.....(16 pt).....

เนื้อหา : Body (18pt)

.....(16 pt).....

สรุป : Conclusion (18 pt)

.....(16 pt).....

เอกสารอ้างอิง : References (18 pt)

.....ไทย (16 pt).....

.....Eng. (16 pt).....